

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Consultation Paper

หลักการของการปรับแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่
แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคง
สำหรับธนาคารพาณิชย์

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
สายนโยบายสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
เมษายน 2569

บทนำ

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) โดยกำหนดอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ในการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการกระจุกตัวของความเสี่ยงในการทำธุรกรรมกับลูกหนี้รายใดรายหนึ่งหรือโครงการหนึ่งโครงการใด ใดๆก็ตาม เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งยังจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจำนวนมากในการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ต่าง ๆ ธปท. จึงได้กำหนดแนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่เป็นรายกรณีตามความจำเป็น โดยที่หลักเกณฑ์ยังคงให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินควบคู่ไปด้วย ซึ่งกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับการกระจุกตัวของลูกหนี้กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งให้สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศสามารถถ่ายโอนความเสี่ยงออกจากระบบการเงินไทยไปยังต่างประเทศได้มากขึ้น นั้น

ด้วยธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศที่มีผู้ถือหุ้นต่างชาติเกินร้อยละสี่สิบเก้า ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (“ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ”) ยังมีข้อจำกัดในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ที่ ธปท. กำหนดข้างต้น ดังนั้น ธปท. จึงเห็นสมควรขยายขอบเขตการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศสามารถนำความชำนาญมาสนับสนุนการให้บริการทางการเงินที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการและเอื้อต่อระบบเศรษฐกิจไทยในด้านที่ภาครัฐและ ธปท. สนับสนุนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยถ่ายโอนความเสี่ยงออกจากระบบการเงินไทยไปยังต่างประเทศได้มากขึ้น

ในการนี้ ธปท. จึงจัดทำ Consultation Paper ฉบับนี้ขึ้น เพื่อขอรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการของการปรับแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายขอบเขตธุรกรรมการผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ให้สอดคล้องกับความต้องการสินเชื่อภายใต้บริบทของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบัน จากข้อกำหนดเดิมที่จำกัดเฉพาะกรณีโครงการโครงสร้างพื้นฐานหรือธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเท่านั้น โดยจะเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน 2569 จนถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2569 โดยโปรดส่งความคิดเห็นกลับมายังงานนโยบายด้านเครดิต ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน และงาน Landscape ผู้ให้บริการทางการเงิน ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ทางอีเมล CP-RPD@bot.or.th และ FNlandscape@bot.or.th ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามผ่านทางอีเมลดังกล่าวหรือโทรได้ที่เบอร์ 0 2283 5837 0 2283 6803 0 2356 7362 0 2283 6703 และ 0 2283 5872

หลักการของการปรับแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่ กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์

ธพท. กำหนดอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ในการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการกระจุกตัวของความเสี่ยงในการทำธุรกรรมกับลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง หรือโครงการหนึ่งโครงการใด อย่างไรก็ตาม เพื่อส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศสามารถนำความชำนาญมาสนับสนุนการให้บริการทางการเงินที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการและเอื้อต่อระบบเศรษฐกิจไทยในด้านที่ภาครัฐและธนาคารแห่งประเทศไทยสนับสนุนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยผ่อนคลายความเสี่ยงออกจากระบบการเงินไทย ธพท. จึงพิจารณาขยายขอบเขตธุรกรรมการผ่อนผันอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่สำหรับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเพิ่มเติม โดยยังคงมีการกำกับภายใต้กรอบการดูแลความเสี่ยงด้านการกระจุกตัว (concentration risk) ที่เหมาะสมและรัดกุม โดยสรุปสาระสำคัญของการขยายขอบเขตธุรกรรมการผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ธุรกรรมเพื่อช่วยสนับสนุนให้ภาคเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน (sustainable financing) โดยกำหนดระยะเวลาในการยื่นขอผ่อนผันเป็นการชั่วคราวภายใน 5 ปี ประกอบด้วยธุรกรรมที่มีลักษณะ ดังนี้

(1.1) ธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินไปใช้ในโครงการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน (use of proceeds financing) โดยธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศต้องมีกระบวนการคัดกรองโครงการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนที่มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ โดยโครงการดังกล่าวต้องผ่านการรับรองจากผู้ประเมินภายนอกที่เป็นอิสระ (independent external review provider) เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการเป็นไปตามมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากลก่อนการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดอายุโครงการ

(1.2) ธุรกรรมที่อ้างอิงกับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและเป้าหมายด้านความยั่งยืนของลูกหนี้ (performance target financing) โดยต้องมีกระบวนการประเมินดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs) โดยผู้ประเมินภายนอกที่เป็นอิสระ (independent external review provider) ทั้งก่อนการทำธุรกรรมเพื่อให้มั่นใจว่าตัวชี้วัดและเป้าหมายด้านความยั่งยืนของลูกหนี้ดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และระหว่างการทำธุรกิจเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ ขอบเขตและเงื่อนไขข้างต้นให้ใช้กับธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศด้วย เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมให้ภาคเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนได้มากขึ้น

(2) **ธุรกรรมเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ (cross-border financing)** ประกอบด้วย สินเชื่อที่มีลักษณะ ดังนี้

(2.1) **ธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุนโดยตรงในประเทศไทย (Thai Direct Investment: TDI)** ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างชัดเจน¹หรือสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(2.2) **ธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI)** ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) และเป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างชัดเจนหรือสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(2.3) **ธุรกิจศูนย์บริหารเงิน (Treasury Center: TC)** ตามนิยามที่ ธปท. กำหนดในประกาศ เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับศูนย์บริหารเงิน

ทั้งนี้ การผ่อนผันหลักเกณฑ์การกำกับดูแลหนี้รายใหญ่ข้างต้น ให้ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศขอผ่อนผันมายัง ธปท. เป็นรายกรณี โดยแสดงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่ ธปท. กำหนด

---

¹ ตัวอย่างเช่น การบริหารจัดการและนำส่งกำไรจากการดำเนินการกลับเข้าประเทศ หรือการจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ และทักษะความชำนาญแก่บุคลากรในประเทศ